

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK és a 453/2010/EK rendelet szerint

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító:

A készítmény neve: **RACER 25 EC**

A hatóanyag neve: fluorkloridon

Kémiai neve: 3-klór-4-(klórmetil)-1-[3-(trifluorometil)fenil]-2-pirrolidon, Összegképlet: $C_{12}H_{10}Cl_2F_3NO$

1.2. A keverék megfelelő azonosított felhasználása: gyomirtó szer

1.3. A gyártó, forgalmazó/a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gyártó cég neve: **Agan Chemical Manufacturers Ltd.**

Cím: Northern Industrial Zone, P.O.Box 262, Ashdod, Izrael

Vészhelyzeti telefon: 972-8-8515211

Fax: 972-8-6296848

Forgalmazó cég neve: **Makhteshim Agan Hungay Zrt.**

Cím: 1037 Budapest, Montevideo utca 6.

Telefon: (1) 439-2000

Fax: (1) 439-2009

E-mail: mahun@mahun.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) (1) 476-6464, 06 (80) 201-199

2. A veszélyek azonosítása

2.1. A keverék osztályozása:

A gyártó, a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

2.2. Címkézési elemek:

EK-veszélyjelek: Xn Ártalmas, N Környezeti veszély

Xn

Ártalmas

N

Környezeti veszély

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 10 Kevésbé tűzveszélyes

R 22 Lenyelve ártalmas

R 36 Szemizgató hatású

R 51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

R 62 A fertilitásra (fogamzóképeségre vagy nemzőképeségre) ártalmas lehet

R 63 A születendő gyermeket károsíthatja

R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat

A készítmény biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet

S 13 Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó

S 20/21 A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad

S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni

S 29/35 Csatornába engedni nem szabad. Az anyagot és edényzetét a megfelelő módon ártalmatlanítani kell.

- S 36/37/39 Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem/arcvédőt kell viselni
 S 57 A környezetszennyezés elkerülésére megfelelő edényzetet kell használni
 S 61 Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni/Biztonsági adatlap
 S 62 Lenyelés esetén hánytatni tilos: azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni.

Biztonsági adatlap foglalkozásszerű felhasználók kérésére rendelkezésre áll.

2.3. Egyéb veszélyek:

Fizikai és kémiai veszély: Tűzveszélyes

Egészségkárosító veszély: Lenyelve ártalmas. Szemizgató hatású. A fertilitásra (fogamzóképessegre vagy nemzőképessegre) ártalmas lehet. A születendő gyermeket károsíthatja. Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat.

Környezetkárosító veszély: Mérgező a vízi szervezetekre. a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

Egyéb információ: A termék besorolása toxikológiai vizsgálatok eredményei alapján történt.

3. Összetétel/tájékoztató az alkotórészekről

Veszélyes komponensek	Koncentráció	Veszélyjel, besorolás, R-mondat ¹ Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat ²
Flurokloridon CAS-szám: 61213-25-0 EU-szám: 262-661-3	23 – 26%	Nem osztályozott anyag: 67/548/EGK irányelv; 3/2006. (I. 26.) EüM rendelet
Ciklohexanon CAS-szám: 108-94-1 EU-szám: 203-631-1 Index szám:606-010-00-7	40 – 44%	Xn, R 10;R 20
Nafta aromás oldószer CAS-szám: 64742-95-6 EU-szám: 265-199-0 Index-szám:649-356-00-4	22 – 24%	Xn, R 65
Izobutanol CAS-szám:78-83-1 EU-szám: 603-108-00-1 Index-szám:603-108-00-1	2-3 %	Xi; R10, R67, R37/38, R41
Alkilaril szulfonát	3-4 %	Xi; R36

Más veszélyes összetevő jelenlétét a gyártó nem jelzi. Az egyéb komponensek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjel és az R, H-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a készítmény veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. Az R és H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan, vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni, vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

¹ A DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításainak megfelelően (Dangerous Substance Directive)

² A CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosításainak megfelelően

Célszerű felvenni a kapcsolatot az Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálattal.
Telefon: 06 (1) 476-6464 vagy 06 (80) 201-199

Hatások és tünetek:

Belégzés: fejfájás, szédülés és hányinger melyet az oldószergőzök váltanak ki

Lenyelés: ártalmatlan

Szem: irritáló hatású

Belégzés esetén: A sérültet friss levegőre kell vinni. Légzési nehézségek esetén mesterséges lélegeztetés szükséges. Forduljunk orvoshoz.

Lenyelés esetén: A szájüreget alaposan öblítsük ki vízzel. Ne hánytassunk! Öntudatlan sérültnek száján át ne adjuk semmit. Azonnal forduljunk orvoshoz, mutassuk meg a készítmény címkéjét.

Bőrrejutás esetén: A szennyezett, átitatódott ruházat levétele után a bőrt azonnal folyóvízzel és szappannal le kell mosni.

Szembejutás esetén: Legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Konzultáljunk szemorvossal.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvosnak: Nincs specifikus ellenszer.

A tünetek alapján kezeljen, és alkalmazzon támogató/kiegészítő terápiát.

Az elsősegélynyújtó védelme: Megfelelő védelem szükséges, lásd 8. pont.

5. Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: oltópor, vízpermet, oltóhab, szén-dioxid

Nem megfelelő oltóanyag: vízszugár

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: szén-monoxid, nitrogén-oxidok és egyéb toxikus klór- és fluortartalmú vegyületek

5.3. Javaslat a tűzoltóknak:

A tűz esetén használatos védőeszközök: megfelelő védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék

Speciális veszély: a készítmény gőzei mentén a láng visszacsapódhat

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

Légzésvédelem: szükséges

Kézvédelem: védőkesztyű

Szemvédelem: védőszemüveg vagy védőálarc

Testvédelem: szükséges

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: A kiömlött anyagot a csatornába vagy élő vizekbe engedni tilos!

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei, anyagai: Kis mennyiségű termék kiömlésekor a kiömlött terméket inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, föld, stb.) kell befedni, felitatni és megfelelő tartályba helyezni a környezet elszennyeződésének elkerülése céljából. Nagy mennyiségű termék kiömlése esetén a kifolyt anyagból folyadék formájában a lehető legtöbbet gyűjtsünk össze. Árkoljuk körül, adszorbeáló, vagy nem áteresztő anyaggal, mint például homok vagy agyag, amit később megsemmisítésre kell küldeni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: Kerüljük a készítmény szembejutását és bőrre kerülését. Megfelelő szellőztetés szükséges. Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény gőzeinek, permetének belélegzését. Ne dolgozzunk a készítménnyel szikra, gyújtó- és hőforrás közelében.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt: A készítményt hűvös, száraz, jól szellőző helyen, eredeti, bontatlan csomagolásban, gyújtó- és hőforrástól, közvetlen napfénytől távol, élelmiszerektől, élvezeti cikkektől, takarmányoktól elkülönítve kell tárolni. A készítmény gyermekek kezébe nem kerülhet. Tilos a dohányzás.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások): gyomirtó hatású növényvédő szer. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartásuk be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

8.1. Foglalkozási expozíciós határérték: Flurokloridon: TWA: 0,3 mg/m³, (8 óra)

Ciklohexanon: TLV (USA): 25 ppm (100 mg/m³), MAK: 50 ppm; 154 mg/m³

Nafta: TLV (USA): 50 ppm

A dolgozókkal meg kell ismertetni a készítmény felhasználásának munkaegészségügyi előírásait, fel kell hívni a figyelmet a készítmény ártalmas és gyúlékony voltára.

Körültekintő munkával meg kell előzni a készítmény szembejutását, bőrre kerülését és gőzeinek, permetének belélegzését.

8.2. Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- A megfelelő szellőzésről gondoskodni kell.
- A készítmény kijuttatásához, permetezéséhez megfelelő védőfelszerelések biztosítása.

8.3. Higiéniai intézkedések:

- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka befejezése után alapos kézmosás szükséges.
- A munka során használt ruházat mosása külön történjen.

8.4. Személyi védőfelszerelések:

- A foglalkozási expozíciós határértéket meghaladó koncentrációk esetén légzésvédelem szükséges.
- Védőszemüveg vagy védőálarc használata szükséges.
- Megfelelő védőkesztyű, védőruha és védőlábbeli szükséges.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ:

Halmazállapot: folyadék
Szín: világos barna
Szag: jellegzetes aromás szag

9.2. Egyéb információk:

Forráspont: 155 – 181°C (nafta)
Sűrűség: 1,024 ± 0,015 g/cm³ (20°C-on)
pH érték: 5 – 7
Lobbanáspont: 45°C
Gyúlékonyság: gyúlékony
Öngyulladás hőmérséklet: 450°C
Robbanási tulajdonságok: az oldószergőzök (nafta) a levegővel robbanóképes elegyet képezhetnek
Robbanási határok: alsó: 0,8 térfogat%, felső: 7 térfogat%
Oxidáló tulajdonságok: nem oxidál
Gőznyomás: 0,44 mPa 25°C-on (flurokloridon)
Oldhatóság vízben: 38,1 mg/dm³ 25°C-on (flurokloridon)
LogP_{oktanol/víz}: 3,36 (flurokloridon)

10. Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: Közönséges körülmények között stabil készítmény.

10.2. A veszélyes reakciók lehetősége: Veszélyes polimerizáció nem következik be.

10.3. Nem összeférhető anyagok: oxidáló anyagok, savak, lúgok

10.4. Elkerülendő körülmények: : közvetlen napfény, hőhatás, nyílt láng

10.5. Veszélyes bomlástermékek: termikus bomláskor szén-oxidok, nitrogén-oxidok és egyéb toxikus fluor- és klórtartalmú vegyületek képződhetnek.

11. Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ:

A készítményre vonatkozó akut toxicitási adatok:

orális: LD₅₀ (hím patkány): 2595 mg/ttkg

LD₅₀ (nőstény patkány): 1864 mg/ttkg

dermális: LD₅₀ (nyúl): > 4000 mg/ttkg

inhalációs: LC₅₀ (patkány): > 5,36 mg/l

Bőrirritáció: gyengén irritál

Szemirritáció: erősen irritál

Szenzibilizáció: túlérzékenységet nem okoz (tengeri malac)

A készítmény hatóanyagára a fluorkloridonra vonatkozó adatok:

Krónikus toxicitás: NOEL (hím patkány): 100 ppm, 3,9 mg/ttkg/nap – 2 év

NOEL (nőstény patkány): 400 ppm, 19,3 mg/ttkg/nap – 2 év

NOEL (egér): 40 ppm, 2,3 mg/ttkg/nap – 2 év

Reprodukciós toxicitás: NOEL (patkány): 40 ppm, 2,3 mg/ttkg/nap – három generációs kísérlet

Magasabb dózisokban a hím patkányok nemzőképessége gyengül, ez a hatás nyulakon és majmokon nem mutatkozik.

Genotoxicitás: nem genotoxikus

Mutagenitás: nem mutagén

Teratogenitás: NOEL (patkány, nyúl): 20 mg/ttkg/nap

Patkányokon magasabb dózisokban maternális toxicitás és teratogén hatás lép fel.

12. Ökológiai információk

12.1 Toxicitás:

A készítményre vonatkozó adatok:

Hal: szivárványos pisztráng: LC₅₀ (96 óra): 11 mg/l, Kékkopoltyús naphal: LC₅₀ (96 óra): 11 mg/l

Daphnia magna: EC₅₀ (48 óra): 24 mg/l

Virginiai fűrj: LD₅₀: 1800 mg/kg

A készítmény mérgező a vízi szervezetekre, kevésbé toxikus a madarakra.

A készítmény hatóanyagára a fluorkloridonra vonatkozó adatok:

Hal: szivárványos pisztráng: LC₅₀ (96 óra): 3,0 mg/l

kékkopoltyús naphal: LC₅₀ (96 óra): 6,7 mg/l

Daphnia magna: EC₅₀ (48 óra): 5,1 mg/l, NOEC (21 nap): 1 mg/l

Alga: Chlorella vulgaris: LC₅₀ (96 óra): 0,0064 mg/l

Madarak: virginiai fűrj: LD₅₀: > 2150 mg/kg, LC₅₀ > 5000 mg/kg (8 napos etetés)

tőkés réce: LC₅₀: > 5000 mg/kg (8 napos etetés)

Méh: LD₅₀: > 100 µg/méh (orális és kontakt)

A fluorkloridon nagyon mérgező a vízi szervezetekre, nem toxikus a méhekre, kevésbé toxikus a madarakra.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: Talaj: nem stabil, szabadföldi: t_{1/2}: 9 – 70 nap, laboratórium: DT₅₀: 4 – 27 nap

Lebomlás mikroorganizmusok segítségével. Biodegradáció: gyenge

Víz: hidrolitikus DT₅₀: stabil (pH = 5, 9 és 7), fitolitikus DT₅₀: 2,6 – 4,4 nap (pH = 7, 25 °C)

DT₅₀ (víz/üledék): 3 – 9 nap

12.3. Bioakkumulációs képesség: nagy, de a halakból gyorsan eliminálódik, 4 napon belül 96%.

12.4. A talajban való mobilitás: alacsony (K_{oc}: 680 – 1300 ml/g, K_d: 7,8 – 19 ml/g)

A talajvizek elszennyeződésének kockázata nulla.

13. Ártalmatlanítási útmutató

13.1. Hulladékkezelési módszerek: A készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján:

EWC-kód: 02 01 08 veszélyes anyagokat tartalmazó, mezőgazdasági vegyi hulladékok

Ne juttassuk a készítményt és maradékait a lefolyórendszerbe. A készítmény maradékait megfelelő tárolóedényben kell tárolni.

A veszélyes növényvédő szer göngyölegek kezelésére vonatkozó felhasználói kötelezettségek betartása mellett a hulladékbegyűjtést és hulladékkezelést a CSEBER Kht.-n keresztül intézzük.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint jelölésköteles.

Közúti/vasúti szállítás (ADR/RID):

Azonosítószám (UN-szám): 1993

- ADR osztály és sorszám: 3, F1, PG III
- Veszélyt jelölő szám: 30

Az áru megjelölése: Gyúlékony folyékony anyag, m.n.n. (44% ciklohexanon, 24% nafta)

Belföldi hajózás:

- ADNR osztály: 3, F1, PG III
- Az áru megjelölése: Gyúlékony folyékony anyag, m.n.n. (44% ciklohexanon, 24% nafta)

IMDG szerinti tengeri szállítás:

- IMDG osztály: 3.3 + tengerszennyező
- Csomagolási csoport: III
- EmS: F-E, S-E

Az áru megjelölése: Gyúlékony folyékony anyag, m.n.n. (44% ciklohexanon, 24% nafta)

Légi szállítás:

- UN/ID-szám: 1993
- IATA-DGR osztály: 3

Az áru megjelölése: Gyúlékony folyékony anyag, m.n.n. (44% ciklohexanon, 24% nafta)

15. Szabályozási információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

Vonatkozó magyar joganyagok

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 38/2008. (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) ÉszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról; az 58/2007. (XII.22.) EüM-SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM-SZCSM együttes rendelet módosításáról.

Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről; a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH-rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EK);

DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításai;

DPD: 1999/45/EK irányelvek módosításai;

98/24/EK, 2000/39/EK irányelv: A munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről;

CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosítása;

2003/82/EK irányelv a növényvédő szerek különleges kockázataira és biztonságos használatra vonatkozóan.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik.

Az adatlap csak a biztonságos használat, a megsemmisítés, a tárolás, a szállítás, stb. szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

Az adatlapban foglalt információk, adatok ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük. Az adatlap nem képezi semmilyen jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a bármilyen körülmények között történő használatból vagy a helytelen használatból adódó következményekért. A gyártó/forgalmazó nem vállal felelősséget olyan személyi sérülésekért vagy anyagi károkért, amelyeket a készítmény okoz a vevőknek, felhasználóknak vagy harmadik személynek, mivel a termék használatára nincs befolyással.

A biztonsági adatlap csak ezen termékre vonatkozik, ha a terméket más készítmény komponenseként használják, az adatlapban közölt információk nem alkalmazhatók.

A biztonsági adatlap 3. szakaszában szereplő R-mondatok:

Alkalmazási terület: gyomirtószer

R 10 Kevésbé tűzveszélyes

R 20 Belélegezve ártalmas

R 36 Szemizgató hatású

R 37/38 Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R 38 Bőrigazgató hatású

R41 Súlyos szemkárosodást okozhat

R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat

R 67 Gőzök álmoságot és szédülést okozhatnak

A biztonsági adatlap a gyártó H-0302 készült (2008.06.18.) számú adatlapja felhasználásával került kidolgozásra.

Készült, 2011. november 4.